

תוספת שבת

שים לב!
שעון חורף
השקיעה וזמן
הדלקת נרות
שבת התקדם
בשעה!

זמני הדלק"נ שבת פרשת לך לך
ירושלים: 4:08 מוקדם: 3:58
בני ברק: 4:22 מוקדם: 4:12
מודיעין עילית: 4:17 מוקדם: 4:07
חיפה: 4:14 מוקדם: 4:04
טבריה: 4:10 מוקדם: 4:00

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

דברים נוקבים מהגה"ג רבי מיכל זילבר שליט"א בענין החשיבות של תוספת שבת

שבת באה המנוחה... וממתי הרי מתחילה מנוחת השבת, [אני אוהב להתבדח כשאני מגיע לביהכ"ס בערש"ק ורואה אדם שיוצא מהמקוה ומעשן סיגריה כי יש עוד קצת זמן עד...]

ואני עומד וזועק, הרי אדם מקולל בזיעת אפך תאכל לחם, ופעם בשבוע יש לו הזדמנות לצאת מהקללה, ולנות. אז היה מהראוי שכבר מחצות או לכל הפחות מפלג המנחה שיתחיל את המנוחה... כי מי רוצה להישאר עם הקללה עוד... ה' ישמרנו ויצילנו, זה לא רק בזה, אדם מצחצח נעלים כשאשתו מדליקה נרות, מה כל היום של יום שישי לא הספיק? דווקא עכשיו בזמן הדלקת נרות? וזה לא רק בחורף כשהיום קצר, זה גם בקיץ שהיום ארוך... כי טבע האדם שמתרגל ולא משתנה... (תורת החיים ארוך... כי טבע האדם שמתרגל ולא משתנה... (137)

בתחילת דבריו סיפר הגה"ג רבי מיכל זילבר שליט"א על רבו הגר"י אברמסקי זצ"ל, שכמה פעמים אמר להם, שהוא התרגל בשבת לקום מוקדם מאוד מאוד, והיה קם לפני עלות השחר... והיה אומר אז את פרק קי"ט שבתהילים, שמעלת פרק זה כולו על אהבת תורה והצלחה בתורה, ויום השבת הוא עת רצון, והרי כל אדם המטרה שלו בחיים צריכה להיות להצליח בתורה... והוא רצה לדעת ללמוד, לכן היה הגר"י אברמסקי זצ"ל קם ומתפלל את פרק קי"ט להצליח בתורה, וזה גם עשה בגיל 80, רואים כמה גדולי ישראל העריכו את מעלת יום השבת.

והרי לאדם בשבת יש מנוחת הנפש, כמו שכתוב בתורה (שמות כ' ט' י') ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, ויום השביעי שבת לה' אלוך, וכמה שעבודת השבוע יותר קשה, כך שבאה

המופת שסיפר מרן הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי זצוק"ל בקבר הרמ"א, על האדמה שנפתחה ובלעה חתן וכלה שזילזלו בכניסת השבת, ובפרט כעת לאור החיזוק הגדול בכניסת השבת ובפרט כעת בשעון חורף עם התקצרות ימי השישי. (מתוך הספר 'ורוממתנו')

מרידה בממלכת התורה

חרף הגזירה, היו בני זוג שהודיעו כי בדעתם להינשא ביום שישי ובחוצפתם הרבה אף הודיעו על כך לרמ"א! והנה התקרבה השבת. ובאותו דור שהרמ"א היה מנהיג ישראל וגדול הדור, עלולה הייתה להיגרם בשל כך פירצה עצומה בחומות השבת. ואותו זוג העז לפרוץ גדר בריש גלי ומתוך מניעים אידיאולוגים, כאשר החתן, אותו בן בליעל, השתמש לטובתו בגדולי מלכות המדינה של אותו זמן. הרמ"א לא נרתע והלך ואמר בפני בני הזוג כי שום דבר לא יועיל להם ואסור להם לעשות את הפירצה החמורה הזו. אך הם עמדו בעוז ובחוצפה ואמרו: "אתה אומר כך, ואנו אומרים לא כך!"... היה צורך להביע את אמיתות דעתו של הרמ"א, ולפעמים כשרוצים להביע אמיתות, יש מצב של "ופצתה האדמה את פיה". זו הייתה תופעה של מרידה בממלכת התורה ובגדול הדור אדונינו הרמ"א.

"משהמרו את פי הגדול - נבלעו באדמה"

יצא אליהם הרמ"א ואמר להם: גזרתי וכך חייב להיות!, ומשהמרו את פי גדול הדור, אירע דבר פלא וכל רואיו השתוממו: שניהם נבלעו באדמה, לנוכח עינים המשתאות של הציבור! סיפור מבהיל ומחריד. כך מסופר בפנקס הקהילה בקראקוב. גדולי המלכות נדדעזעו ופחדו מקפידת הרמ"א וביקשו את סליחתו, והפירצה נעצרה.

אנו מוצאים בתורה מעשה עם בליעה באדמה, בשעה שקורח ועדתו ערערו ומרדו בכוח ההנהגה המיוחדת של משה ואהרן והם טענו בחוצפה, "מדוע התנשאו על קהל ה'" על כך אמר שמש רבינו: "אם כמות כל אדם ימותון אלה ופקודת כל אדם יפקד עליהם. לא ד' שלחני. ואם בריאה יברא ד' ופצתה

אוויר קר צולף בפנים, עת אנו יוצאים מבית הכנסת של הרמ"א לחצר בית הכנסת. בחצר הקטנה, דלת פח ישנה מפרידה וחוצצת בין בית העלמין העתיק, בו טמונים הרמ"א, הב"ח, המגלה עמוקות ועוד מגדולי עולם. פוסעים בדומיה בינות למצבות האבן העתיקות, חלקן נוטות ליפול, בית העלמין אינו גדול, אך טמונים כאן גדולי וגאוני הדורות.

בכל ציון וציון, לאחר דברי החיזוק של מרן הגרב"מ אזרחי זצוק"ל, העתירו כולם בתפילות נרגשות לישועת הכלל והפרט. ביציאה מבית העלמין דרך חצר בית מדרשו של הרמ"א, חלפנו שוב על פני הכיכר המגודרת שבאמצע הרחוב. במהלך הנסיעה הממושכת לוורשה, מספר מרן שליט"א את סיפורה של הגדר המגודרת.

איסור עריכת חתונות ביום שישי

"מעשה מבהיל ומחריד אירע עם אדונינו הרמ"א, עמוד העולם, שהאיר בפסקו ובתורתו את העולם כולו. הסיפור מופיע כולו בפנקס הקהילה בקראקוב וגרם לזעזוע עמוק ברחבי העולם בדור, אולם למעשה זה יש השלכות ומסר נוקב לכל הדורות. בכיכר השוממה והמגודרת מחוץ לבית מדרשו של הרמ"א, אירע מעשה נורא של בליעה באדמה, המזכיר בחדדה את ראשית ההיסטוריה של העם יהודי, בעת שקורח ועדתו מרדו בכוח הנהגתם של משה רבינו ואהרן הכהן.

באותה עת, בדורו של הרמ"א, היה נהוג לערוך חתונות ביום שישי. אולם כתוצאה מכך אירעה תופעה חמורה שהיו כאלו המאחרים את כלי הזמר לתוך שבת, רח"ל. בעקבות כך הוציא אדונינו הרמ"א גזירה לפי אסור על פי דעת תורתנו הקדושה, ועל פי דעת הרב, לערוך חתונות ביום שישי.

האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם, וירדו חיים
שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ד'!"

אם בריאה יברא ד' - הדבר הזה יוכיח האמיתות של גדולי ישראל!
מפעם לפעם מתעורר בשמיים צורך כזה, בכל מני שלבים, בכל
מני רמות. כאשר ישנה מרידה בגדולי ישראל, כשמביעים מן

מחשבה פסולה וחמורה: 'מי אומר שגדולי ישראל הם המעצבים
והם יודעים מה לעשות על פי השם?... אז יש צורך להביע
את אמיתות העניין. וכשהצורך הוא גדול, מאמתים זאת על ידי
'ופצתה האדמה את פיה'. מבהיל! מעשה זה יש בו לקח דורות,
ועל כל אחד ללמוד מכך.

**בפרשתנו מובא על מילת אברהם ומצוות ברית מילה לדורות, הקשר בין מילה שבת ותורה,
ודברי הרמח"ל מה ענו מהשמים למה היו גזירות בשנת ת"ח,
וביאור למה רוב גזירות הגויים היו כנגד ג' מצוות אלו יותר משאר תרי"ג מצוות?**

ושמרו בני את השבת לעשות את השבת לדורותם "ברית"
עולם: גבי מילה כתיב: (בראשית יז ט) ואתה את "בריתי
תשמור: וגבי תורה כתיב: אם לא "בריתי" יומם ולילה חוקות
שמים וארץ לא שמתני. והנה, אף שהשם כרת ברית עם ישראל
בחורב על כל התרי"ג מצות, זהו בכללות, אבל בפרטות לא
מצינו שום מצוה שהי' עלי' כריתות ברית אלא אלו הג'
הנ"ל, והן הן עיקר הקשר הנצחי והברית בין ישראל לאביהם
שבשמים.

ומפני זה מצינו, שאלו ג' מצות הנ"ל חלוקים הם מכל התרי"ג
מצוות בזה שחיובן הוא גם על הקטנים: מילה - בן שמונת ימים
ימול לכם כל זכר: שבת - לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך, שהאב
מוזהר על בנו קטן מדאורייתא, כדאיתא במכילתא, ובשאר מצות
חינוך הוא רק מדרבנן: תורה - ולמדתם את בניכם. דמצות אלה,
שהן ברית בין ישראל לאביהם שבשמים, מוכרחות להתקיים
גם בקטנות.

וע"כ הקטרוג על אלו המצות הוא גדול יותר מעל כל המצות,
מפני שהשטן משתדל להפסיק ולבטל עיקר הקשר והברית
מעל ישראל. וכתוצאה מזה הן הן הגזירות של האומות, שתמיד
בכל הדורות היו משתדלים להשבית את ישראל מאלו ג'
מצות הנ"ל, עכ"ל. (עמק ברכה עמ' קלב תענית, להג"ר אריה
פומרנצ'יק צוק"ל)

וז"ל בעל "העמק ברכה": מובא בגמ' בתענית תענית דף י"ח:
דתניא בכ"ח בו אחת בשורתא טבתא ליהודאי דלא יעידון מן
אורייתא שפעם אחת נגזר על ישראל שלא יעסקו בתורה ושלא
ימולו את בניהם ושיחללו שבתות וכו'. הנה, על מה שגזרו על
ג' מצות אלו: תורה ומילה ושבת, יותר מעל כל תרי"ג מצות, עיין
במהרש"א בר"ה יט(יח): מה שכתב בזה, (א.ה. וז"ל המהרש"א:
ובאו לבטל אלו ג' מצוות שישראל מובדלים הבדל גדול מן
העמים, בתורה כתיב כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים,
ובשבת ובמילה כתיב "אות היא ביני וביניכם" וכה"ג במעילה יז
עכ"ל).

ולענ"ד נראה, דהנה בס' "דרך עץ החיים" להגרמ"ח לוצאטי
ז"ל כתב: הוגד לנו שבימי המנוח החסיד המקובל הגדול הרב
ר' שמעון אעסטרפאליער כשהיה הגזרה ר"ל בשנת ת"ח
השביע הרב הנ"ל לסיטרא אחרא ושאל אותה על מה ולמה
אתה מקטרג על עמנו בני ישראל יותר מכל האומות והשיב לו
יתבטל מכם ג' דברים אלו ואחזור מקטרוגי ואלו הן שבת ומילה
ותורה מיד השיב לו הרב הנ"ל יאבדו הם כהנה וכהנה ואל יתבטל
אות אחת מתורה הקדושה חלילה. עכ"ל.

הרי מבואר, שהשטן מקטרג על ג' מצות אלו יותר מעל כל
המצות. וטעם הדבר נראה, משום דבכל תרי"ג מצות לא מצינו
שהיו נקראין בשם ברית אלא אלו הג' לבד: גבי שבת כתיב:

חיזוק באמירת קבלת שבת בציבור וברוב עם לפני השקיעה ממרן רשכבה"ג רבי גרשון אדלשטיין צוק"ל

כבר באה לבד, וכל העניין הוא לצאת לקראתה... (עיין מהרש"א
ומנחת יהודה שם)

וכידוע שמרן רה"י הגר"ג אדלשטיין צוק"ל (עד תקופת הקורונה)
היה יורד מידי ערב שבת לישיבת משך חכמה הסמוכה לביתו
והקפיד לומר קבלת שבת בציבור לפני השקיעה, ואפי' שתפילת
מנחה כבר התפלל בצהריים, ואז היה חוזר לביתו עד מעריב,
ושוב חוזר לישיבה למעריב!

ומרן צוק"ל האריך בשיחותיו במעלת וחשיבות קבלת שבת
בציבור, וכך אמר באחד משיחותיו: ...אבל בישיבות, שמתפללים
מנחה כבר בצהרי היום, יש כאלה שאינם זריזים לקבל את השבת
בזמנה, ודבר זה הוא זלוזל בכבוד השבת.

ובאמת יש רבים מהציבור שמקבלים שבת בזמן, ובאים לקבלת
שבת בזמן, כראוי לכבודה של השבת. אבל אם מקבלים שבת
ביחידות ולא בציבור, חסר בכבוד השבת, ואמנם עשרה הם כבר
ציבור, ולהלכה אין הבדל בין עשרה לאלף בדברים שבקדושה,
אבל כבר נאמר (משלי יד, כח) "ברוב עם הדרת מלך", וככל
שהציבור יותר גדול, יש יותר הדרת מלך. אם יש ציבור יותר

לאחרונה יש התעוררות גדולה לומר קבלת שבת בציבור
ובפרט לאור קריאתו של רשכבה"ג מרן הגר"ג אדלשטיין צוק"ל
בשיחותיו, וכן פוסק הדור מרן הגר"נ קרליץ צוק"ל דיבר ע"ז
רבות, ונכתבו דבריו בריש ספרו חוט שני ח"ד, האם יש עניין
מקור נוסף לומר קבלת שבת בציבור?

כתב בספר "הלכות קטנות" שו"ת להגר"י חאגיז צוק"ל (אות
נ"ב) וז"ל: שאלה בואי כלה שאומרים בע"ש אי היא קבלה:
תשובה כך נראין הדברים שע"מ כך מתאספים ואומרים ובתוך
אמוני עם סגולה בואי כלה שבת מלכתא וראיתי בתיקונים
שמצריך עשרה לקבלת שבת. וטוב הדבר אם אפשר. וגם מצאתי
סמך שאומרים בואי כלה. וברכת התנים בעשרה ואמרו ז"ל (ב"ר
פ"א) כנסת ישראל יהיה בן זוגך (עיין בב"ק דף ל"ב ובמהרש"א
שם) עכ"ל,

א.ה. וז"ל הגמר' בב"ק לב: דאמר רב חנינא בואו ונצא לקראת
כלה מלכתא ואמרי לה לקראת שבת כלה מלכתא, רב ינאי מתעטף
וקאי ואמר בואי כלה בואי כלה, עכ"ל, ומכח גמ' זו עוררו רבים
שיש להזהר ולומר קבלת שבת לפני השקיעה שלאחמ"כ היא

ולא לפרוש מהציבור העוסקים בכבוד שמים, וזה ענין גדול וזכות עצומה מאד! (שיחה סיון תשע"ו מערכת "דרכי החיזוק")

גדול בקבלת שבת, זה יותר כבוד שמים, ומי ששותף לכבוד שמים זכותו גדולה מאד. לכן כדאי לכל אחד להיות שותף בזה,

דברי המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל בחשיבות הלימוד במוצאי שבת

התורה היא מאוד מגוונת - ויש מספיק מה ללמוד. ומה גם שיש לנו כעת את האפשרות לזכות ללמוד הרבה בלילה, שמעלתו גדולה וכבר פסק השו"ע (או"ח סי' רל"ח סעי' א') "צריך ליזהר בלמוד הלילה יותר מבשל יום, והמבטלו עונשו מרובה", [ההפסד של הביטול תורה בלילה, הוא הרבה יותר מאשר הביטול תורה ביום] ובמשנ"ב שם (סק"א) כתב "כדאמרין לא איברי לילא אלא לגירסא. וכיון דלכך נברא הלילה, ע"כ צריך ליזהר בה ביותר. עוד אמרו (מנחות ק"י א') ת"ח העוסקים בתורה בלילה, מעלה עליהן הכתוב כאלו עסוקין בעבודה, ומייתי שם מקרא" וכו', עיי"ש בכל דבריו. נמצינו למדים מדבריהם, שעיקר ההצלחה בלימוד - הוא בלילה!!!

עמוד והתחזק

ישב כל אחד עם עצמו ויתבונן במעשיו - האם הוא באמת מנצל את הזמן במוצ"ש?! האם ההתרפות הזאת מוצדקת?! והרי זהו זמן שלא יחזור!! וגם אם ילמד טוב ביום ראשון, זה עדיין לא יהיה תיקון למה שהתרפה במוצאי שבת!!! ומכיון שלצערנו ישנם הרבה שמתרפים בזמן זה - שייך לומר בזה "אם ראית זמן שמתרפים בו מן התורה, עמוד והתחזק ואתה נוטל שכר כולם"!!!

דבר מאוד תועלתי וחשוב, להתחיל את השבוע בצורה טובה, כמאמר החכם מכל אדם "טוב אחרית דבר מראשיתו", שאם הראשית טובה יש לה כח גרירה... ולכן במוצ"ש ק"כ כיון שזה ראשית השבוע יש בכוחו לרומם את כל השבוע! ומשו"כ כדאי להתחיל ללמוד מיד בצאת השבת, וע"י שאדם מתחיל כך את השבוע, הוא גם ממשיך על עצמו את "אור השבת" שהקדושה של שבת תמשך לשאר ימות השבוע!

אין תחליף לזמן

ה"חידושי הרי"ם" אמר פעם בליל יוה"כ: "אם אין אני לי מי לי" - אם אני לא יעשה מה שאני יכול מי יעשה במקומי? אף אחד לא יכול לעשות במקומי את עבודת ד' שלי, וכשם ש"אם אין אני לי מי לי" - כן גם "אם לא עכשיו אימתי", כלומר שלא תאמר נעשה זאת מחר, כיוון שלמחר יש את התפקיד שלו מצד עצמו. עלינו לשמוע בקול הנביא שצווח ואומר "שימו לבבכם על דרכיכם"...! ואחד הדברים שאדם ישים לב הוא, כמה הזמן חשוב, ושאינו תחליף לזמן!!

מוצאי השבתות שבימות החורף ארוכים במיוחד, ויש בהם מאות רגעים שאפשר לנצל... ויש לחפש עצות היאך לנצל את הזמן הזה, כגון ע"י חברותא או לייתד משהו ללמוד בזמן זה, וב"ה

התעוררות ומעשה רב ללימוד התורה ברבים בשבת ובלילי חורף הארוכים מהגר"צ פלמן שליט"א

מלאים לומדים, ובלילות שבת היו המקומות מלאים עד אפס מקום, יש שהגיעו מיד אחרי הסעודה, ויש שנחו מעט ובאו אחרי חצות הלילה, הצד השווה, כי בתי כנסיות היו מלאים.

מסופר שבישיבה בטל"ז הגאון ר' אליעזר הגדול מטל"ז זצ"ל היה אומר את השיעור כללי שלו בליל שבת בשעה ארבע לפנות בוקר, גם על הגאון רבי ברוך בער מקמניץ זצ"ל מסופר, שהיה אומר את השיעור כללי שלו בליל שבת אחרי הסעודה, ועוד רבים נהגו כן. וכן הצדיק רבי שלמה בלוך זצ"ל סיפר, שבצעירותו כשהיה אברך ולמד באישישוק, כשבאו בליל שבת ללמוד בבית המדרש, היה האולם מלא עד אפס מקום, רק מחצות הלילה ואילך התחילו מקומות להתפנות. גם הגאון רבי יעקב ליפשיץ שהיה יד ימינו של גאון הדור רבי יצחק אלחנן זצ"ל, מספר בספרו, שבגלילות שלו כל הבתי מדרשות היו מלאים בלילות שבת, זקנים עם נערים, תלמידי חכמים ובעלי בתים, כולם היו יושבים והוגים בתורה שעות ארוכות, תלמידי חכמים בש"ס ופוסקים, והבעלי בתים במשניות ועין יעקב וחומש, וכאיש אחד בלב אחד כל אחד מדליק את השני בהתמדת וגייעת התורה הקדושה.

גם היום בזמנינו נתעוררו בכמה וכמה מקומות לחזק את הלימוד בבית המדרש בליל שב"ק, ויש מקומות שמכינים חמין וכיבוד, יש דואגים למתנדבים בתורנות לענין, וידועים דברי חז"ל על דבורה הנביאה אשת לפידות שהיתה עושה פתילות להאיר את המקדש, וזכתה שהיו רואים לפידים במקום שהיה מגעת לה הנבואה, (ערש"י ופי' רלב"ג בשופטים ד' ד'). ובפרט היום שאנו במלחמה קשה והסכנה גדולה, ואין איתנו יודע מה

ועכ"פ ראה ראינו בגודל הענין שיש בלימוד התורה בשבת, וביותר בחידושי תורה המתחדשים בשבת, ובתנחומא שהביא הב"י בר"ס ר"צ מבואר, שאמר הקב"ה, שכל הדורות הבאים ילמדו להקהיל קהלות בשבת להכנס בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ללמוד בהם תורה לרבים, ואם אתם נקהלים וכו' מעלה אני עליכם כאילו המלכתם אותי בעולמי, ומשמע דענין גדול הוא בשבת דוקא להתקבץ יחד וללמוד תורה בציבור וברוב עם, וכן נראה מלשון חז"ל במדרש שאמר הקב"ה לשבת, כנסת ישראל יהיה בן זוגך, ולשון "כנסת ישראל" משמע לשון כניסה ברבים, והיינו להקהל יחדיו וללמוד תלמוד תורה ברבים.

ולזה באנו בקריאה לציבור הקדוש, כי בהיות ומשבת זו חזרנו לשעון חורף, ויום השבת נעשה קצר מאוד, ולעומת זה לילי שבת נעשו לילות ארוכים, ואם לא נתאגד לנצל את הלילות שבת של ימי החורף לתורה, יכול כמעט להתבטל לימוד התורה ביום השבת, כי מסיום סעודת היום והמנוחה שרבים נחים לאחריה עד תפילת מנחה נשאר זמן מועט מאד, לזה מבקשים אנו מהקהל הקדוש, כי כהיום שב"ה הוסיפו אורה אור גדול בבית המדרש, שיקבעו לימוד בבית הכנסת בליל שב"ק לאחר הסעודה, ויהיה המקום שוקק בקול תורה, שיש בו זיכוי הרבים, שכולם מתעוררים זה מזה, ולכל הפחות שישתדלו ללמוד שעה אחת כאן בביהמ"ד, ומי שידאג גם על מיני טעימה לציבור הלומדים "גם ברוך יהיה".

ובאמת, כי כך היה נהוג בכל הדורות הקודמים, כי יום השבת היה מלא וגדוש בעסק התורה, ובתי כנסיות ובתי מדרשות היו

והיום, שעברו לשעון חורף, ויום השבת עצמו נתקצר מאד, אבל לילי שבת נעשו ארוכים, מאחר והם זמנים שלרוב הציבור אין להם אז סדרים קבועים, ועלולים א"כ כמעט להפסיד את הלימוד בשבת, כי ביום לא נשאר זמן רב עד מנחה, ולכן ראוי להקפיד להוסיף לימוד בליל שב"ק, ולנצל נכון זמן זה שלא ילך לאיבוד, ואשרי למי שמצטרף לרבים בביהכ"נ ללמוד בצוותא, וזכות הרבים תלוי בו.

דברי חיזוק וסיפורים נפלאים בחובת הזהירות בשמירת שבת קודש מתוך הספר אוצרותיהם אמלא

הסיפורים היות ואת כולם הוא כבר סיפר כאן בשנים שעברו, אך סיפור אחד יש באמתחתו שעדיין הוא לא סיפר. זאת משום שהוא יודע רק את חלקו של הסיפור ואת המשכו הוא לא יודע, אך אם הציבור יהיה מעונין לשמוע רק חלק מהסיפור, הוא מסכים בחפץ לב להשמיע אותו. משנענה בחיוב הוא החל את סיפורו: "בהיותי בחור בישיבת ראדין, היה אחד מבני הישיבה שהחל לחלל שבת. צוות רבני הישיבה נרעש מעזותו של הבחור וממעשיו הנפשעים והחליטו פה אחד כי יש לסלק את הבחור מהישיבה. נשיא הישיבה ומכוון דרכה, מרן ה'חפץ חיים' זצ"ל, הסכים להחלטה, אולם ביקש שברצונו לשוחח עם הבחור לפני שעוזב את הישיבה." "עד כאן הוא החלק בסיפור הידוע לי", אמר רב בית הכנסת, וסיים את דרשתו.

בתום המעמד ותפלת מעריב שלאחריו, עמד הרב לנעול את בית הכנסת כהרגלו מידי שבת, ולפתע שם לב כי אחד המתפללים הקבועים, מהמבוגרים שבחבורה, נותר עדיין ישוב על מקומו, ונראה שאינו חש בטוב, פניו היו חיוורות, ידיו רעדו. רבי יעקב ניגש אליו בכהלה והתענין במצבו: "האוכל לעזור לכם במשהו? אתם חשים טוב?"

הלה סימן לרב שישב לצדו, כי ברצונו לספר לו דבר מה. משהתיישב, פרץ הלה בבכי סוער והחל לספר לרבי יעקב: "אני הוא הבחור שהחליטו בזמנו לסלק מכותלי ישיבת ראדין בעקבות חילול השבת... וכעת כששמעתי את הדברים מפי אותו תלמיד נזכרתי היטב בפרטי המקרה ובאותם הימים, זה החזיר אותי לרגשות ההם הטמונים בתוכי מאז, ועדין אוחזת בי צמרמורת!..."

האיש הוסיף לספר לרבי יעקב את המשך הסיפור שאירע אז: "בפגישתי עם ה'חפץ חיים', החזיק אז ה'חפץ חיים' את ידי באהבה בלתי מוסתרת ובחמלה, ובעינים דומעות אמר לי שלוש פעמים ובכל פעם חזק יותר מקודמו: "שבת!... שבת!... שבת קדש!...". "עיניו של ה'חפץ חיים' זלגו דמעות רותחות שנשרו הישר על כפות ידי. חמימותן של אותן דמעות תדרה לחלל לבי ואינני יכול לשכוח זאת כל ימי חיי... הפגישה הזו הכניסה בי כזו עוצמה של יראת שמים ופחד מחילול שבת, והיא מהדהדת בי כל העת."

סיים האיש את ספורו: "אין צורך להוסיף שמאז לא הייתי מסוגל יותר לחלל שבת, לא בסתר ובוודאי שלא בגלוי, אלא אף הרבה מעבר לכך. מאז אני זהיר במשנה זהירות בכל פרטי ההלכות של שבת, קלות כבחמורות..." פלאי פלאים! (אוצרותיהם אמלא)

עתיד להיות, וכלל ישראל זקוקים לזכויות רבות, אין ספק שעצם הקביעות של רבים ללמוד בצוותא בבית המדרש בליל שבת, ולכוין ג"כ שיהי' לזכות לכלל ישראל להנצל מהאוייבים, יש בכחה להוסיף זכויות רבות, ובכוחינו בכח כל אחד ואחד מאיתנו לתרום את תרומתו לכלל ע"י שיצטרף ללימוד זה, לימוד של רבים בליל שב"ק, שכבר ראינו בכלל בגודל מעלת הלימוד בשב"ק.

העיד רבי משה טורק זצ"ל שהכיר את מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל בצעירותו מהעיר פרשבורג, סיפר על כך ששמע מחבריו מאותה תקופה, כי בשבת אחת כיבה הגר"ש וואזנר זצ"ל בשוגג את מנורת החשמל, וכתשובת המשקל קיבל על עצמו הגר"ש ואזנר זצ"ל לגמור מאה פעמים את כל מסכת שבת!...

כמו"כ בשבועות האחרונים לחייו של מרן הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, התפרסם בעולם התורה כי רבי משה ערך סעודת סיום גדולה על שזכה לסיים את מסכת שבת בפעם האלף!!

כאשר רצה מרן ה'חפץ חיים' זצ"ל להבהיר עד כמה השבת מהווה לבו של העם היהודי, ובלא שמירתה יקרסו כל חומות התורה והדת, הוא היה מספר את הסיפור הבא:

מעשה בחולה שמצבו התדרדר ומערכות גופו קרסו. הבהילוהו לבית החולים וערכו לו סדרת בדיקות מהירה ומקיפה. הזעיקו למטתו התיעצות רפואית וקראו למומחים בעלי שם מכל התחומים בכדי לייצב את מצבו. רופא הכליות יעץ לערוך בדחיפות שטיפת כליות. המומחה לסכרת דרש להוריד מידית את רמת הסוכר בדם, אחריו דיברו המומחים לכבד ולטחול, לריאות וללחץ דם. אך אז, לפני שהמומחים האחרים יביעו את דעתם, התערב הרופא הבכיר ועתיר הנסיון ואמר: "רבותי! כולכם צודקים, אבל האם לא הבחנתם שהדופק חלש? יש להתעלם לפי שעה מכל שאר הדברים ולייצב את מצב הלב, לאששו ולחזקו. אם לא כן, לא יועילו שאר הפעולות ולא יושיעוהו התרופות."

כך עמד ה'חפץ חיים' והתריע בשער עד כמה יש לעודד, לפעול ולחזק את שמירת השבת על כל פרטיה ודקדוקיה. הרי אם לכלל ישראל לא יהיה חלילה את השבת, הרי הם ידמו לאותו חולה שנוטלים ממנו את הדופק!

מעשה מופלא שמעתי ממרן הגאון רבי יצחק שיינר זצוק"ל, ראש ישיבת קמניץ, שכמדומה שמע זאת מהגאון רבי יעקב טיטלבוים זצ"ל, רב בית הכנסת המרכזי 'אגודה' בקווינס, אודות השפעתו של ה'חפץ חיים' בענין שמירת השבת: בבית הכנסת מסוים בארצות הברית, היה מנהג מידי שנה בליל שבת קדש הקודם ליום כ"ה אלול יום השנה של ה'חפץ חיים', לכבד את רב בית הכנסת שהיה מתלמידיו של ה'חפץ חיים', לשאת מדברותיו לזכרו. ובדרשה היה משתף את השומעים מזכרונותיו בשנים בהן חסה בצילו של רבו, הכהן הגדול מאחיו, מרן ה'חפץ חיים'.

שנה אחת כשכיבדו את הרב לדבר, פתח ואמר שכבר נגמרו לו